



Länsi-Uudenmaan kärjäoikeuden laamanni

## Rikosuhrimaksun virheellinen määrääminen

### ASIAN VIREILLETULO

Valtioneuvoston oikeuskanslerista annetun lain 3 §:n 3 momentin mukaisessa rangaistustuomioiden tarkastamisessa kiinnitettiin huomiota siihen, että Länsi-Uudenmaan kärjäoikeus oli 18.8.2022 asiassa dnro R 21/3431 antamassaan tuomiossa nro 22/131324 määrännyt vastaajan suorittamaan rikosuhrimaksun, vaikka hänen syykseen luetut kaksi rikosta oli tehty ennen rikosuhrimaksusta annetun lain voimaantuloa.

Rikosten tekoaika on ollut 1.1.2012–1.11.2016, ja laki rikosuhrimaksusta, jonka säännöksiä sovelletaan lain voimaantulon jälkeen tehtyihin rikoksiin, on tullut voimaan 1.12.2016.

### SELVITYS

Asiassa puheenjohtajana toiminut Länsi-Uudenmaan kärjäoikeuden kärjätuomari on 12.4.2023 antanut apulaisoikeuskanslerin sijaisen asiassa pyytämän selvityksen.

Selvityksen mukaan syyttäjän vaatimus rikosuhrimaksusta on ollut alun perin oikea, sillä alkuperäinen syyte on koskenut tekoaikaa, joka on ulottunut rikosuhrimaksusta annetun lain voimassaoloajalle. Syyte on tämän jälkeen osaksi hylätty siten, että vastaajan syyksi luetun teon tekoaika on ollut syytteessä mainittua tekoaikaa lyhyempi. Kärjätuomari on todennut, että syyttäjän esittämä vaatimus rikosuhrimaksun määräämisestä on jäänyt epähuomiossa tarkistamatta johtuen asian vaativuudesta ja laajuudesta. Huomattuaan virheen tuomion antamisen jälkeen

käräjätuomari on ilmoittanut tästä syyttäjälle, joka on tämän johdosta valittanut tuomiosta myös vastaajalle määrätyn rikosuhrimaksun osalta.

## **RATKAISU**

Rikosuhrimaksusta annetun lain 2 §:n mukaan se, joka tuomitaan rangaistukseen rikoksesta, josta säädetty ankarin rangaistus on vankeutta, on velvollinen suorittamaan rikosuhrimaksun. Lain 4 §:n 1 momentin mukaan tuomioistuin määrää rikosuhrimaksun rangaistuksen tuomittuun.

Laki rikosuhrimaksusta tuli voimaan 1.12.2016. Sen säännöksiä sovelletaan lain voimaantulon jälkeen tehtyihin rikoksiin. Kysymyksessä olevassa asiassa vastaaja oli tuomittu kahdesta rikoksesta, joiden molempien tekoaika oli 1.1.2012–1.11.2016.

Tuomioistuinlain 9 luvun 1 §:n 2 momentin mukaan tuomarin on virkatoimissaan oltava huolellinen.

Käräjätuomari on virheellisesti määrännyt vastaajan suorittamaan rikosuhrimaksun, vaikka vastaajan syyksi luetut kaksi rikosta on tehty ennen rikosuhrimaksusta annetun lain voimaantuloa. Käräjätuomari on menetellyt tältä osin huolimattomasti. Käräjätuomari on kuitenkin huomannut virheen, ja se on korjaantunut säännöllisen muutoksenhaun yhteydessä. Vastaajalle ei siten ole aiheutunut asiasta oikeudenmenetystä.

Kiinnitän käräjätuomarin huomiota huolellisuuteen rikosuhrimaksua koskevien säännösten noudattamisessa.

Pyydän saattamaan ratkaisuni käräjätuomarin tietoon.

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti.

Apulaisoikeuskansleri

Mikko Puumalainen

Oikeuskanslerinsihteeri

Leo Lahtinen